

Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Gemeenten

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Regie Migratieketen

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon

T 070 370 79 11

F 070 370 79 00

Ons kenmerk

5377685

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 3 april 2024

Onderwerp Bericht inzake derdelanders uit Oekraïne

Geachte heer/mevrouw,

Op 17 januari jl. heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) uitspraak gedaan in hoger beroep inzake de rechtmatigheid van de beëindiging van de tijdelijke bescherming onder de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (hierna: RTB) van derdelanders met tijdelijk verblijf in Oekraïne. Uit de uitspraak van de Afdeling volgt dat de tijdelijke bescherming van rechtswege is geëindigd op 4 maart 2024. De IND heeft naar aanleiding van deze uitspraak nieuwe terugkeerbesluiten genomen. Meerdere derdelanders zijn hiertegen in beroep gegaan. Daarnaast hebben derdelanders voorlopige voorzieningen (hierna: vovo's) gevraagd bij rechtbanken in afwachting van hun beroepszaak. Verschillende rechtbanken hebben voorlopige voorzieningen getroffen en inmiddels zijn er ook verschillende uitspraken in beroep gedaan, zowel in lijn met, als niet in lijn met de Afdelingsuitspraak. Daarnaast heeft de rechtbank Amsterdam op 29 maart jl. prejudiciële vragen gesteld aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: HvJEU).

Op dinsdagvond 2 april heeft de voorzieningenrechter van de Afdeling zes voorlopige voorzieningen getroffen in hoger beroep zaken van derdelanders met tijdelijk verblijf in Oekraïne. De Afdeling oordeelt dat deze zes derdelanders in afwachting van de antwoorden van het HvJEU, en daarmee in afwachting van de behandeling van het hoger beroep, in Nederland mogen blijven en zij moeten worden behandeld alsof het recht op tijdelijke bescherming onder de RTB nog op hen van toepassing is en daarmee ook recht op opvang. Deze uitspraak ziet op de zes individuele zaken en dit betekent niet dat andere derdelanders ook onder dit oordeel vallen.

Gelet op bovenstaande is vanuit de VNG en het Veiligheidsberaad om mijn oordeel gevraagd en naar de geëigende reactie van gemeenten op deze situatie. Hieronder volgt mijn duiding van de situatie. Via deze brief neem ik u mee in de ontstane situatie en de handelingsperspectieven.

Ingezette lijn blijft gehandhaafd

De reeds ingezette en gecommuniceerde lijn voor beëindiging van de opvang en voorzieningen richting 2 april 2024 blijft onveranderd. Ook de uitspraak van de

voorzieningenrechter van de Afdeling van dinsdagavond brengt daar geen verandering in. Dat betekent dat gemeenten door kunnen gaan met het beëindigen van de opvang en het stopzetten van andere voorzieningen zoals leefgeld per 2 april. Dit geldt niet op het moment dat een rechtbank ten aanzien van een individuele derdelander anders heeft geoordeeld in beroep of wanneer een derdelander een toegewezen voorlopige voorziening of ordemaatregel heeft in afwachting van de (hoger) beroepszaak. Bij een toegewezen voorlopige voorziening (of ordemaatregel) geldt totdat er uitspraak is gedaan in hoger beroep door de Afdeling of beroep bij de rechtbank deze derdelander recht behoudt op opvang en voorzieningen als onder de RTB.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Datum
29 maart 2024

Ons kenmerk
5377685

De IND werkt er hard aan om alles juist in de systemen te krijgen, maar het verwerkingsproces bij de IND duurt een aantal dagen. Vanaf 22 april a.s. zal de IND de systemen weer op orde hebben. Indien er kort voor of na 22 april nog nieuwe rechtsmiddelen zijn ingediend, is dit nog niet zichtbaar op 22 april voor gemeenten. Dit komt omdat er 3 tot 5 dagen zit tussen de aanpassing en de daadwerkelijke verwerking in de systemen. Voor die tijd kunnen gemeenten al wel starten met het beëindigen van de opvang, maar mogelijk dat dit dan gebeurt op basis van informatie die niet up-to-date is. Hierbij kan een derdelander zelf aantonen of hij in het bezit is van een toegewezen vovo (al dan niet na ruggenspraak met zijn gemachtigde). Als u twijfelt over iemand zijn situatie omdat de derdelanders iets anders aangeeft dan volgt uit de BRP kunt u contact opnemen met de ketenservicelijn via: 088-0430500. Ook zij kunnen pas na 22 april aangeven wat iemand zijn situatie is.

Gemeenten die conform de instructie van het ministerie de opvang van derdelanders vanaf 2 april hebben beëindigd, hebben dit rechtmatig en juist gedaan volgens de handelingsperspectieven die we daarvoor ook gedeeld hadden. Deze derdelanders verbleven vanaf dat moment onrechtmatig in de opvang en in Nederland en zijn dus ook legitiem uit de opvang gezet. Als na uitzetting alsnog een vovo is toegekend aan deze groep, dan hebben zij opnieuw recht op opvang. Dit betekent niet dat zij recht hebben op dezelfde opvangplek als waar zij eerder verbleven. Zij kunnen zich opnieuw melden bij een gemeente en als daar opvang beschikbaar is, kan deze worden geboden. Indien niet beschikbaar in de betreffende gemeente dan zal via de reguliere Oekraïne route een plek worden gezocht.

Financiering

Omdat voor gemeenten niet in alle gevallen direct duidelijk is wat de verblijfsrechtelijke situatie is van een derdelander, zullen de kosten voor opvang van deze groep worden vergoed tot en met mei 2024 – ook indien zij daar onrechtmatig verblijven. Gemeenten kunnen hiervoor gebruik maken van de overschotten in de normbedragen. Indien deze niet toereikend zijn, kunnen de kosten onder de meerkostenregeling worden gedeclareerd.

Tot slot

De ontstane situatie vraagt wederom inspanningen van gemeenten en betrokken medewerkers. Voor de getoonde inzet en flexibiliteit wil ik opnieuw mijn waardering uitspreken. Wij blijven met u, het Veiligheidsberaad en de VNG in gesprek om de informatievoorziening zo goed mogelijk te laten aansluiten bij de behoefte. Wij zullen ook de komende weken webinars organiseren waar gemeenten terecht kunnen met vragen. Tevens blijft de frontoffice derdelanders

voorlopig beschikbaar voor vragen (derdelanders.oekraïne@minjenv.nl en 088-0430500).

Met vriendelijke groet,
Eric van der Burg

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Datum
29 maart 2024

Ons kenmerk
5377685

Bijlage

In deze bijlage worden de handelingsperspectieven voor het uitvoeren van de in de brief toegelichte lijn geschetst.

Herkennen doelgroep

De IND heeft gemeenten die zich hiervoor hebben aangemeld lijsten gestuurd met een overzicht welke derdelanders na 4 maart 2024 wel en niet onder de RTB blijven vallen. Deze lijsten blijven nog steeds het uitgangspunt. Alleen de derdelanders die aantoonbaar een toegewezen voorlopige voorziening, ordemaatregel of gegrond beroep hebben, blijven aanspraak maken op de voorzieningen van de RTB. Derdelanders die een toegewezen voorlopige voorziening of ordemaatregel hebben gekregen, maar waarvan de rechtbank op een later moment oordeelt dat het beroep ongegrond is, mogen in de opvang blijven totdat de vertrektermijn is verstreken. Deze vertrektermijn duurt 4 weken vanaf het moment van de uitspraak in beroep. Indien bijvoorbeeld de rechtbank uitspraak doet op beroep op 2 april, dan loopt de vertrektermijn tot 30 april en daarmee hebben zij recht op alle voorzieningen die bij de RTB horen. Deze personen hebben gedurende de vertrektermijn wel verblijfstitel 98. De Rijksdienst voor Identiteitsgegevens (RvIG) verstuurt gemeenten via het berichtenverkeer de komende weken wekelijks een bericht met een lijst van personen waarvan titelcode 46 is gewijzigd naar een andere titelcode. Er wordt onderzocht of deze ondersteuning kan worden uitgebreid.

De huidige situatie kan ervoor zorgen dat u twijfels heeft over de verblijfstatus van een derdelander: als de derdelander aantoonbaar een toegewezen voorlopige voorziening of ordemaatregel te hebben of een gegrond beroep, en dit niet overeenkomt met de BRP gegevens, kan de ketenservicelijn worden geraadpleegd (088-0430500). De ketenservicelijn kan zien of er volgens de informatie op dat moment al een voorlopige voorziening of ordemaatregel in het systeem van de IND geregistreerd is. Indien dit het geval is, blijft de derdelander aanspraak maken op de voorzieningen van de RTB.

Het streven is er om op 22 april een accurate weergave in de systemen van de IND te hebben. Dat neemt niet weg dat elke wijziging die daarna nog optreedt nog een verwerkingstijd met zich meebrengt.

Toegewezen voorlopige voorziening na vertrek/verwijdering uit opvang

Het kan zijn dat derdelanders die uit de opvang zijn vertrokken dan wel verwijderd zijn met een toegewezen vovo ordemaatregelen en gegronde beroepen opnieuw bij uw gemeente zullen melden. Er is in dat geval sprake van recht op opvang. Dit betekent echter niet dat deze derdelander ook noodzakelijkerwijs in uw gemeente opgevangen dient te worden. Indien er geen plek is binnen uw gemeente, kunt u contact opnemen met het Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingen Spreiding (RCVS). Mochten er geen opvangplekken in de regio beschikbaar zijn dan dient het RCVS via een geautomatiseerde aanvraag een verzoek in te dienen bij het Knooppunt Coördinatie Informatie Oekraïne (KCIO)/ Landelijk Centrum Vluchtelingen Spreiding (LCVS).

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Regie Migratieketen

Datum
29 maart 2024

Ons kenmerk
5377685